

کد اخلاقی همایش
۳۷۱۸۱-۲۱-۳

رابطه با وزارت
کشاورزی و دامپروری

رابطه با وزارت
سازمان بهداشت و درمان

فان بازار

رابطه با وزارت
آموزش و علوم

رابطه با وزارت
علوم، تحقیقات و فناوری

The 2nd International Conference on
Medicinal Plants, Organic Farming,
Natural and medicinal materials

۲۲ اسفند ماه ۱۳۹۷ - مشهد مقدس

ارزیابی فعالیت آنتی اکسیدانی، میزان فنل کل، میزان اسانس و امکان سنجی اثر دگرآسیبی جمعیت های رازیانه (*Foeniculum vulgare Mill.*) جمع آوری شده از استان اردبیل

رسول نریمانی^۱ - محمد مقدم^{۲*}

۱- دانشجوی دکتری علوم باغبانی دانشگاه فردوسی مشهد

۲- دانشیار گروه علوم باغبانی داشگاه فردوسی مشهد

چکیده

گیاهان داروای ترکیبات فنلی و پتانسیل آنتی اکسیدانی بالا در جلوگیری از بسیاری از بیماری ها از جمله سرطان نقش بسزایی دارند. رازیانه (*Foeniculum vulgare Mill.*) یکی از مهم ترین گیاهان دارویی و معطر است که منابع ژرم-پلاسم گسترده و تنوع ژنتیکی بالای بین گونه ها بر اهمیت بررسی آن می افزاید. این تحقیق به منظور بررسی میزان فنل کل، پتانسیل آنتی اکسیدانی، توان دگرآسیبی و میزان اسانس ۳ جمعیت رازیانه در دو مرحله از رشد گیاه (مرحله واکسی و رسیدگی کامل میوه) در استان اردبیل انجام شد. صفات مورد بررسی شامل فنل کل، فعالیت آنتی اکسیدانی، میزان اسانس و توان دگرآسیبی اسانس گیاه بود. آزمایش به صورت طرح کاملا تصادفی با ۳ تکرار و مقایسه ی میانگین داده ها با استفاده از آزمون LSD در سطح احتمال ۵ درصد انجام شد. نتایج نشان داد بیشترین میزان فنل کل (۱۷/۳۴ میلی گرم در گرم وزن خشک)، فعالیت آنتی اکسیدانی (۸۳/۹۶ درصد) و میزان اسانس (۵/۴۱ میلی لیتر در ۱۰۰ گرم وزن خشک میوه) رازیانه در مرحله واکسی میوه ها حاصل گردید که جمعیت ۲ (گرمی) در این صفات بر دیگر جمعیت ها برتری داشت. میزان نشت الکترولیت برگ گیاه عروسک پشت پرده (علف هرز) تحت تاثیر غلظت های مختلف اسانس رازیانه به عنوان شاخصی برای تعیین توان دگرآسیبی گیاه رازیانه مورد بررسی قرار گرفت. نتایج نشان داد افزایش غلظت اسانس سبب افزایش نشت الکترولیت برگ علف هرز عروسک پشت پرده می گردد به طوری که در غلظت های ۲۵۰، ۵۰۰ و ۱۰۰۰ ppm بیشترین میزان نشت الکترولیت مشاهده گردید. بنابراین جمعیت ۲ (گرمی) در مرحله واکسی میوه به عنوان بهترین جمعیت در صفات مورد بررسی و غلظت ۲۵۰ ppm به عنوان غلظت تاثیر گذار بر فعالیت دگرآسیبی گیاه رازیانه مطرح می باشند.

واژگان کلیدی: آللوپاتی، فعالیت آنتی اکسیدانی، تنوع، جمعیت، اسانس